

derved. Med disse Bemærkninger er altsaa Forslaget forelagt og anbefalet til det høje Tings Velvillie.

Det næste Forslag er Forslag til Lov om det kongelige Teaters Stilling og økonomiske Forhold. Saa længe vi her i Landet have haft Teaterdrift fra Statens Side, har der været ført mange Diskussioner derom baade paa og uden for Rigsdagen, og disse Diskussioner have drejet sig baade om Teaterdriftens økonomiske og kunstneriske Side. Min Mening om Statsdrift af Teatret har jeg haft Lejlighed til at udtale her tidligere. Den har været den, at Teaterdrift egentlig ikke egner sig for Staten; jeg tror ikke, at Staten med Held kan drive et Teater, og hvis vi stode paa bar Bund, kunde jeg ikke paa nogen Maade tilraade, at Staten selv oprettede og drev et Teater. Jeg siger ikke dette, fordi jeg miskender den sceniske Kunsts Betydning. Langt fra, Livet er Menneskets Lys, og vi kunne umulig komme til Kendskab af Menneskelivets Vilkaar, medmindre man studerer Mennesket, og et saadant Studium lettes netop ved Hjælp af den sceniske Kunst. Jeg maa derfor sætte denne højt, naar jeg henser til, hvilken Betydning den har for Folkeopdragelsen, for Folkets aandelige Liv, men naar jeg desuagtet mener, at Staten helst ikke selv skulde lede Teatret, er det fordi jeg tror, at Staten ad den Vej faar for lidt ud af de Midler, hvormed den støtter Kunsten. Jeg tror, den kunde faa mere ud af disse ved at støtte private Teatre, som virkelig have sat sig for at yde god Kunst. Vi staa jo ikke paa bar Bund i saa Henseende, idet vi have et Teater, som har bestaaet i over 150 Aar og har en Tradition, som i mange Henseender er udmærket god. Dette kan man ikke se bort fra. Jeg vil vanskelig kunne tro, at nogen vil paatage sig det Ansvar at sige: Nu sælge vi det kongelige Teater med Inventar, pensionere Skuespillerne og overlade den sceniske Kunst til sig selv, indtil vi skønne, hvorvidt vi kunne støtte private Scener. Jeg tror ikke, vi for Alvor kunne tage det Standpunkt. Jeg kan det i alt Fald ikke.

Det næste Spørgsmaal er, om man vilde overlade det kongelige Teaters Drift til Enkeltmand eller til et Selskab af pri-

vate, men til denne enkelte Mand eller til dette Selskab maatte der stilles Krav om økonomisk og kunstnerisk Garanti. Imidlertid foreligger der ikke noget saadant Tilbud for mig, og jeg kender ikke noget Selskab eller nogen enkelt Mand, som vil og kan give økonomisk og kunstnerisk Garanti, og som vilde overtage Driften af Teatret.

Tilbage bliver da, hvad jeg her foreslaar ved det nærværende Lovforslag som et Forsøg. Man har fra Teatrets og fra flere Sider sagt, at Teatret kunde drives bedre baade i økonomisk og kunstnerisk Henseende, naar Teatret fik mere Frihed til selv at bestemme, hvorledes Pengene skulde anvendes, og naar dets Bestyrelse ikke skulde bindes ved et Budget, men kunde raade mere enevældig og med større Frihed end nu, hvorved Teatrets Virksomhed i Virkeligheden vilde kunne fremmes betydeligt. Bestyrelsen kunde saa faa den fornødne Frihed ved den daglige Drift, vilde kunne antage de Kræfter, som den trængte til, og vilde i det hele taget kunne anvende Pengene paa den fornuftigste og formaalstjenligste Maade. Der foreslaas her at gøre et Forsøg paa at drive Teatret saaledes i 5 Aar. Staten skulde yde et Tilskud hvert Aar i disse fem Aar og Bestyrelsen stilles friere i Brugen af dette Tilskud og i det hele taget over for Driften af Teatret. Tilskuddets Størrelse har jeg sat til det samme, som nu ydes fra Statens Side. Dette er ganske vist ikke noget lille Tilskud, men jeg vil dog bemærke, at i de senere Aar ere Lønningerne til de lavere Funktionærer og Arbejderne ved Teatret ogsaa stegne med 70,000 Kr., og selv om det foreslaaede Tilskud ikke er lille, mener jeg, at man dog bør gøre et Forsøg med, om man virkelig kan naa noget ad den Vej. Jeg har først foreslaaet at anvende indtil 12,000 Kr. til Lønning af en Bestyrelse — ikke saaledes at forstaa, at disse 12,000 Kr. absolut skulle anvendes, men at der kan anvendes indtil dette Beløb — om Bestyrelsen skal bestaa af een eller flere Mænd, kan jeg i Øjeblikket ikke udtale mig om; man maa se, hvorledes Forholdene udvikle sig, og hvad der i saa Henseende kan være bedst. Dernæst har jeg foreslaaet, at Tilskuddet fordeles paa lignende Maade som nu, nemlig saaledes,